

Asztali villanylámpa - A fátyoltáncosnő (Loie Fuller)

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	44
Alkotó:	Larche, Raoul François (1860 - 1912)
Gyár / műhely:	Siot-Decauville Co. (Paris)
Készítés ideje:	1900 KÖRÜL
Készítés helye:	Párizs
Jelzés:	a táncosnő kilépő lába mellett: SIOT-DECAUVILLE PARIS FONDEUR - RAOUL LARCHE; hátralent beütve: I 356
Anyag:	bronz
Technika:	aranyozott; öntött
Méretetek:	magasság: 46 cm szélesség: 26 cm

A 19-20. század fordulóján Párizs egyik legismertebb táncosnője az amerikai származású Loie Fuller (1862–1928) volt, aki 1892-től lépett föl a Folies Bergere-ben, majd az 1900. évi párizsi világkiállítás ideje alatt saját táncszínháza volt az expo területén. Különleges koreográfiáihoz, híres serpentin táncához különféle kellékeket – pl. hosszú pálcára erősített könnyű lepleket – használt föl. Táncát a Lumiere fivérek korabeli találmánya, a mozgókép is megőrizte (ld. [itt](#)). Korának legtöbb művészt megihlette, alakja számos művészeti alkotáson feltűnik.

Raoul François Larche (1860–1912) párizsi szobrász, az 1900-as párizsi világkiállítás aranyérmese köztéri szobrai mellett több kisplasztikai alkotást – pl. a sevres-i porcelánmanufaktúra részére modelleket – is készített. Loie Fuller alakja különösen sokszor feltűnik alkotásain, így bronz asztali lámpáin, melyeket – több változatban – a Siot-Decauville párizsi öntőműhely sokszorosított.

Az Iparművészeti Múzeum lámpája mosolygó arccal ábrázolja a hosszú hajú táncosnőt, amint lendületes forgásban, kitárt karral feje fölé emeli könnyű leplét. A lepel redői rejtik a lámpa két égőfoglalatát és a lefelé világító izzókat. (A fény, a többirányú, többszínű megvilágítás komoly szerepet kapott Fuller koreográfiájában.)

Ez egyike a szobrász legnépszerűbb modelljeinek. Számos reprodukciója ismert: hasonló példányokat több köz- és magángyűjtemény, egyebek mellett a müncheni Bayerisches Nationalmuseum is őriz (lásd [itt](#)).

Irodalom

- *A mi szecessziónk. A kiállított műtárgyak jegyzéke.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2018. - Nr. 15.
- Pandur Ildikó: *A mi szecessziónk.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2018. - Nr. 17.
- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 2.13.
- Szerk.: Gálos Miklós, Csenkey Éva: *A szecesszió mesterei az Iparművészeti Múzeumban.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 2.13 (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 126. (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 87. (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fém 33.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 2.113 (Pandur Ildikó)
- Batári Ferenc: *Iparművészeti remek 1900-ból. Az Iparművészeti Múzeum Párizsi Világkiállításon vásárolt tárgyai.* Kecskeméti Galéria, Kecskemét, 1988. - Nr. 58.
- Szerk.: Voit Pál: *Bronzművesség. Régiségek könyve.* Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 21. kép (Lovag Zsuzsa)
- Szerk.: Vayer Lajos: *A Golden Bronze and its Model. Acta Historiae Artium. XX,* 1974. Magyar Tudományos

Akadémia, Budapest, 1974. (Koós Judith)

- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 365.
- Szerk.: Fittler Kamil: *Magyar Iparművészet IV. évfolyam, IV. évf. 5. szám.* Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1901. - kép

